

DIGITALNE RADIO I TV TEHNOLOGIJE

Vežba 4 Produkcijski sistemi i oprema – 3. deo

Abstract: Production systems and equipment: Archiving, MAM, video cameras.

Ingest / Storage sistemi

Ingest (indžest) sistemi su uređaji koji snimaju i privremeno čuvaju video materijale. Ovde ćemo se bazirati na *filebased* sisteme (video fajlovi su smesteni na hard diskovima a ne na magnetnim trakama) pa su *ingest* serveri uglavnom računari sa video karticama.

Osnovna komponenta *ingest* servera je softver koji vrši kompresiju (softverski ili hardverski)

Storage sistemi su file serveri namenjeni za skladištenje video fajlova.

Video fajlovi (iako komprimovani) zauzimaju mnogo prostora. Zavisno od korišćenog kodeka video fajl trajanja 60minuta može zauzimati od nekoliko GB do 100GB prostora.

goo.gl/MQxjne

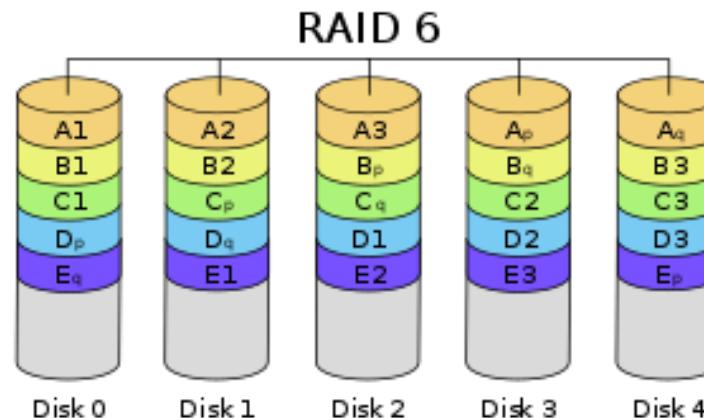
goo.gl/z5wDnD

Ingest / Storage sistemi

Storage serveri mogu biti konfigurisani kao NAS ili SAN

Osnovu svih *storage* sistema čine diskovi povezani u RAID nizove, čime se postižu velike brzine upisa/ispisa, veliki *Volume*-i i sigurnost usled otkaza nekog harddiska

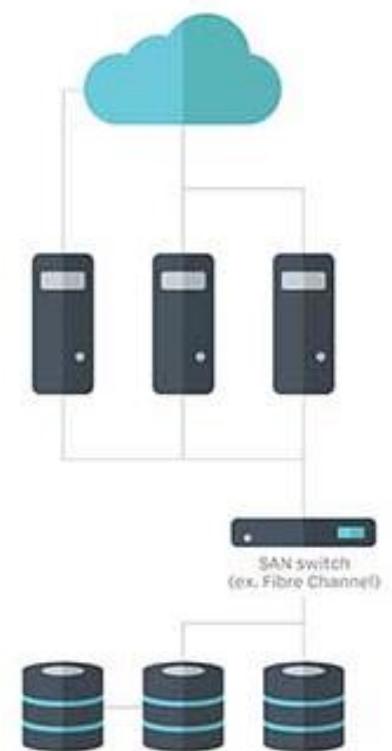
NAS vs. SAN Storage

NETWORK-ATTACHED STORAGE

- Shared storage over shared network
- File system
- Easier management

STORAGE AREA NETWORK

- Shared storage over dedicated network
- Block storage
- Fast, but expensive

Arhiviranje video materijala

Koliko god da ima slobodnog prostora na *storage* serverima pitanje je trenutka kada će se ukazati potreba za dodatnih slobodnim prostorom.

Preporuka je da emitovanje fajlova ide sa lokalnih servera odnosno *playout-a*. Fajlovi koji se često koriste treba da budu smešteni na *fileservere*. Svi fajlovi kojima se ne pristupa često treba da budu arhivirani.

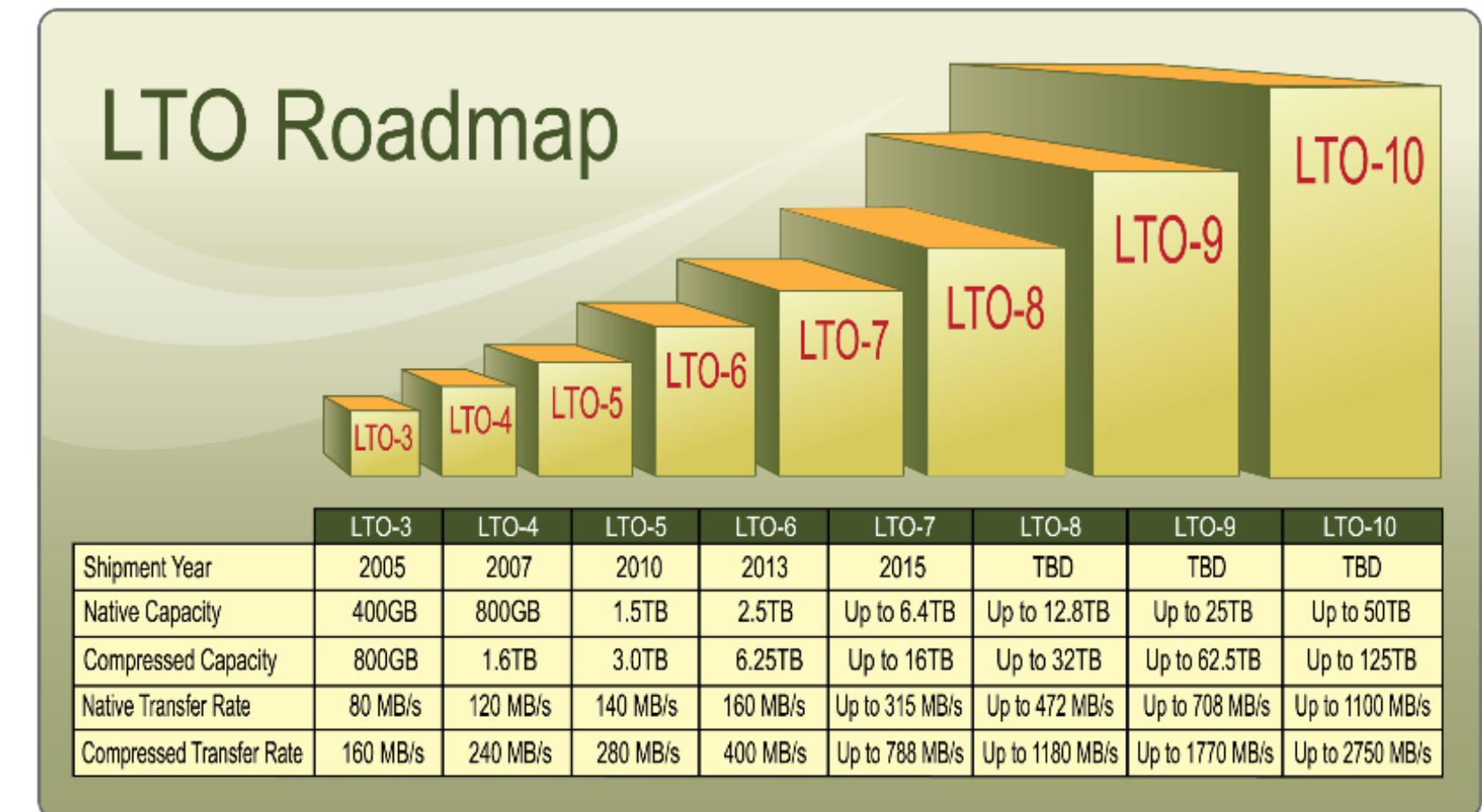
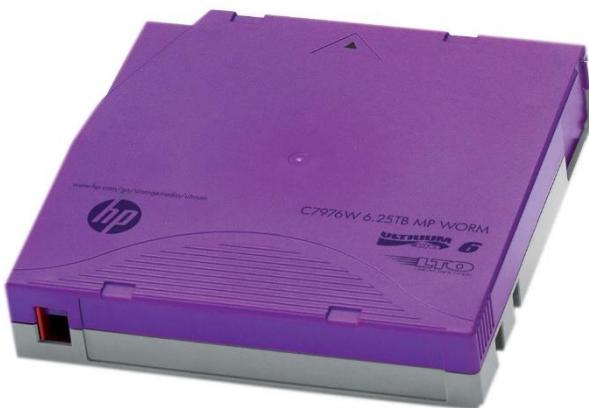
Uobičajeni način arhiviranja video materijala je na LTO (*linear tape-open*) magnetne trake ili noviji sistem je arhiviranje na optičke diskove.

Ovi medijumi imaju manje brzine upisa/ispisa od hard diskova ali odnos cena/kapacitet je znatno niži od pomenutih HDD-ova pa je LTO/ODA standard za arhiviranje.

Arhiviranje video materijala

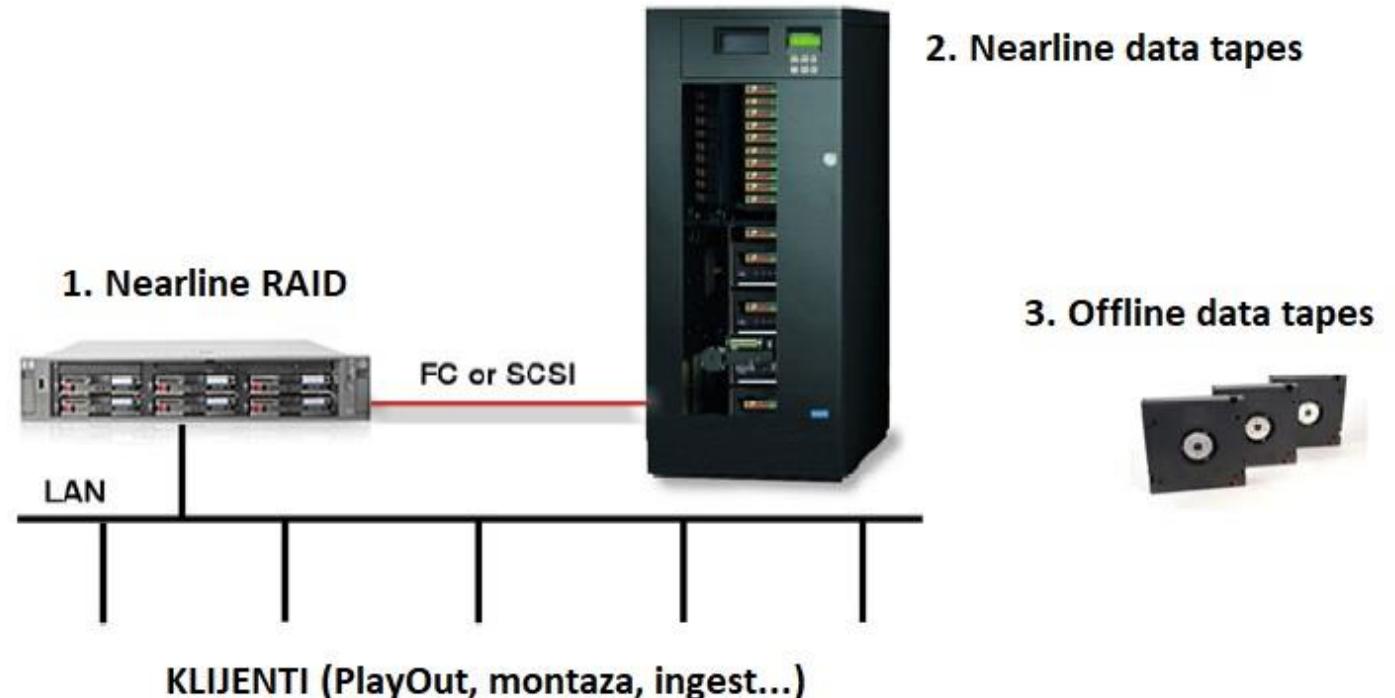
LTO (*linear tape-open*) trake

Arhiviranje video materijala

Na slici je prikazan način arhiviranja u 3. nivoa (po učestalosti pristupa):

1. *nearline* server
2. *nearline* robotizovana biblioteka traka
3. *offline* trake

goo.gl/e9QzZ7

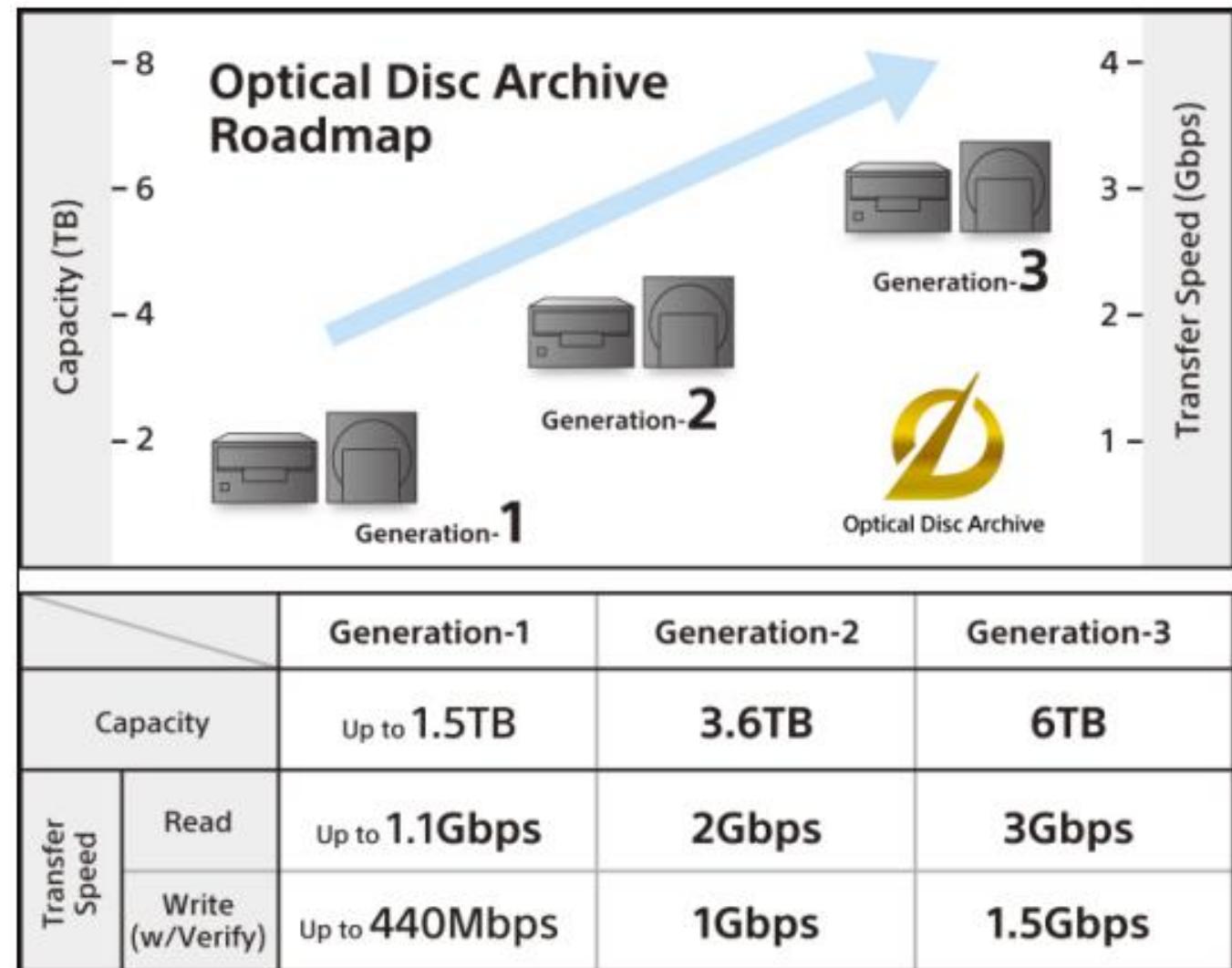

Arhiviranje video materijala

Noviji sistemi arhiviranja se baziraju na optičkim diskovima (umesto magnetnih traka) – ODA (*optical disc archive*)

Osnovna prednost ODA u odnosu na LTO sisteme su drastično veće brzine upisa/ispisa za približno isti kapacitet medijuma i približno istu cenu kao za LTO kertridže

goo.gl/bv9LLv

MAM

MAM (*Media Asset Management*) su sistemi za upravljanje fajlovima (u najužem značenju) i imaju centralnu ulogu u jednom televizijskom sistemu.

MAM sistemi su integracija informacionih tehnologija sa klasičnim sistemima emitovanja i kao rezultat integracije napravljena je sveobuhvatna platforma za:

- automatsku razmenu fajlova
- savremeni sistem pretrage
- zaštitu fajlova po pravima i privilegijama
- automatsko brisanje / arhiviranje fajlova
- simultani rad na istom fajlu...

Da bi MAM sistemi radili ključnu ulogu imaju metadata podaci koji daju preciznu informaciju u video fajlovima (i ne samo video već i audio fajlovima, skriptama...) odnosno *asset-ima*.

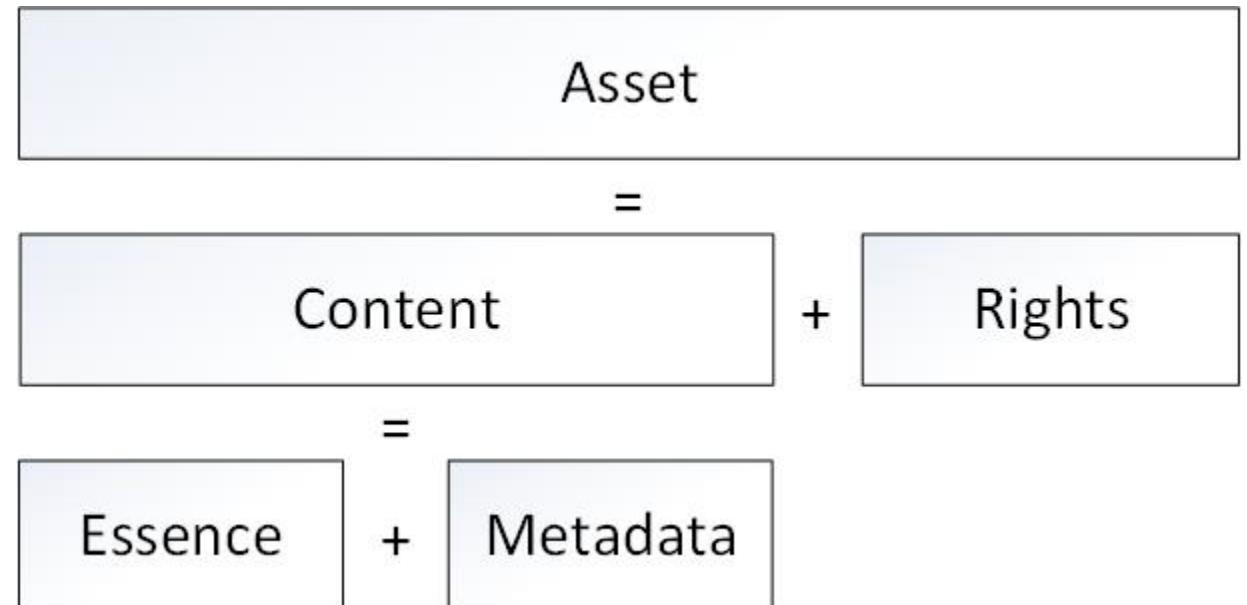

MAM

Još 1998. od strane SMPTE i EBU oformljena je grupa koja se bavi razvojem MAM sistema. Tada je *asset* (sredstvo) definisano kao na slici

Kao što je ranije rečeno, ključnu ulogu za pravilno rukovanje *asset-ima* imaju metadata podaci.

Oni daju sve dodatne informacije (vreme i mesto nastajanja, detaljan opis, *timecode*, opis sadržaja, jezik, format, tip, ID, URL...)

MAM

Životni vek metadata je isti kao i životni vek fajla, svaka izmena fajla podrazumeva i automatsku izmenu metadata.

Primer primene metadata je kada se koristi sistem automatskog prepoznavanja lica – taj podatak se čuva u metadati.

Svi parametri metadata podataka zavise od radnog okruženja pa MAM sistemu moraju biti fleksibilni da ispune sve zahteve korisnika. Pošto je MAM centralni servis jednog televizijskog sistema potrebno je da se integriše u postojeću (često zastarelu) infrastrukturu.

MAM sistemi imaju primenu u svim sferama poslovanja (ne samo *broadcast* industriji)

goo.gl/cpz2xq

MAM

MAM prati „kretanje“ fajla kroz ceo proizvodni lanac.

Na početku je *ingest* i već tada se vrši inicijalizacija fajla tj. pravi se njegova metadata i dodeljuju se privilegije za korišćenje i izmenu.

Obično se odmah pravi i *proxy* fajl odnosno verzija niže rezolucije pogodna za brzo pregledanje preko web-a

MAM

Zavisno od vrste fajla biće dodeljena različita prava (npr. novinari mogu samo da pregledaju fajl, urednici mogu da menjaju a administratori mogu da brišu fajl).

Dalji tok fajla je preko montaže, određivanje određenog stepena arhiviranja i na kraju automatskog prebacivanja na *playout* servere i emitovanja odnosno objavljivanja.

MAM serveri su obično redundantne, visoko pouzdane serverke platforme sa velikom procesorskom snagom. Osnovu čine baze podataka u kojima se čuvaju svi podaci o podacima.

Specijalizovana namena MAM sistema je kod ENS (*electronic newsroom systems*)

goo.gl/dI4L6h

Video oprema - kamere

Osnovna podela kamera je na:

- **Studijske kamere** – namenjene za snimanje u zatvorenim studijima, uglavnom nemaju medijum za snimanje i predviđene za montažu na stabilne stative
- **EFP (*Electronic Field Production*) kamere**, po karakteristikama slične studijskim ali su predviđene za rad na terenu (sportski prenos) pa imaju drugačiji sistem kačenja na nosače
- **ENG (*Electronic News Gathering*) kamere** su prvenstveno namenjene da ih koristi snimatelj (ne kamerman!) koji snima na terenu. Imaju medijum za snimanje i sva kontrola je na telu kamere.
- **Filmske kamere** – nekada snimale na traku, danas slične studijskim i EFP kamerama ali uglavnom beskomisno kvalitetnije (i skuplje)

Video oprema - kamere

Jedan od glavnih delova kamere su objektivi. Osnovni pojmovi iz teorije optike:

Žižna daljina (Focal length) - udaljenost od optičke sredine sočiva do žiže (žarišne tačke) u kojoj je oštrina beskonačna. Žižna daljina se izražava u milimetrima i određuje vidni ugao objektiva. Veća žižna daljina ima manji ugao vidljivosti ali će se udaljeni predmeti učiniti bližim. Manja žižna daljina ima širi vidni ugao i ti objektivi su pogodni za šire kadrove.

Zoom faktor – odnos maksimalne i minimalne žižne daljine nekog objektiva.

Blenda (Aperture) – svaki objektiv ima mogućnost podešavanja otvora kroz koji prolazi svetlost; ukoliko je više otvoren prolazi više svetla i obrnuto (što je f manji otvor je veći)

Dubinska oštrina - je raspon udaljenosti ispred i iza objekta snimanja koji će se na fotografiji činiti oštrim.

Video oprema - kamere

Vrste objektiva:

Širokougaoni objektivi - karakteristika im je kratka žična daljina koja kao posledicu ima širi ugao snimanja, tj. više toga stane u kadar. Dubinska oštrina im je velika.

Normalni objektivi – imaju vidni ugao otpilike kao i ljudsko oko

Tele-objektivi – žična daljina objektiva je preko 70mm i koriste se za snimanje udaljenih objekata. Ugao snimanja je uži od normalnog, a dubinska oštrina je sve manja sa porastom žične daljine.

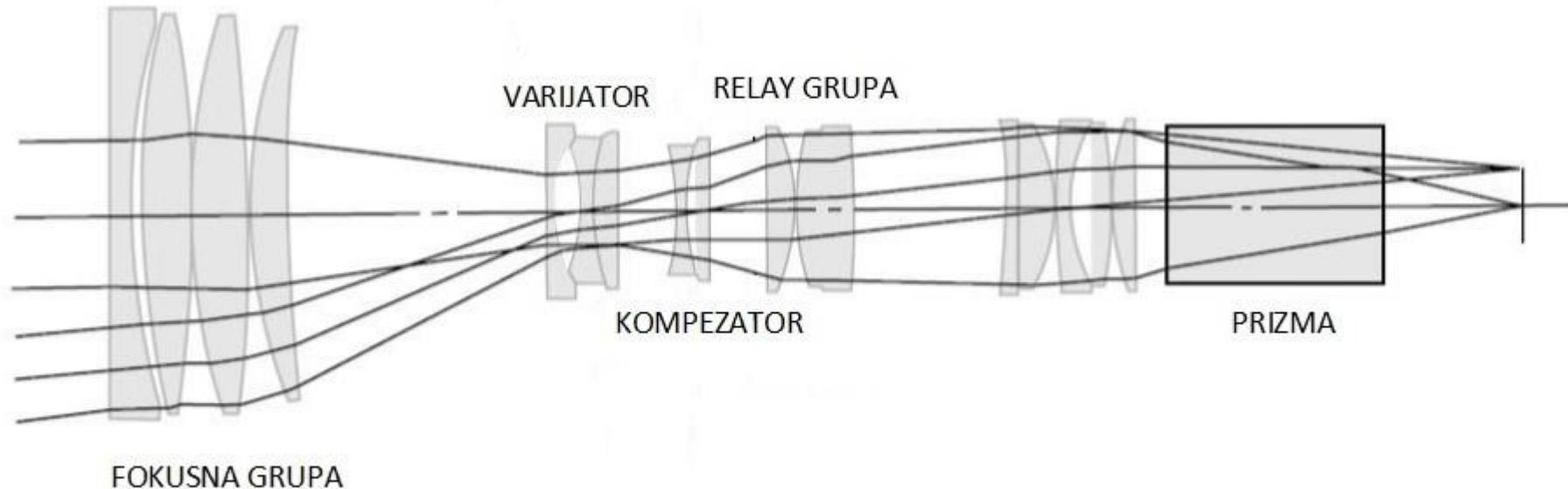
Objektivi posebne namene: **Zoom objektivi** - objektivi promjenjive žične daljine. **Objektiv "riblje oko"** - ekstremno mala žična daljina ali zato ima veliki vidni ugao (čak i preko 180°).

Makro objektivi imaju veoma malu minimalnu udaljenost snimanja.

Video oprema - kamere

Delovi objektiva

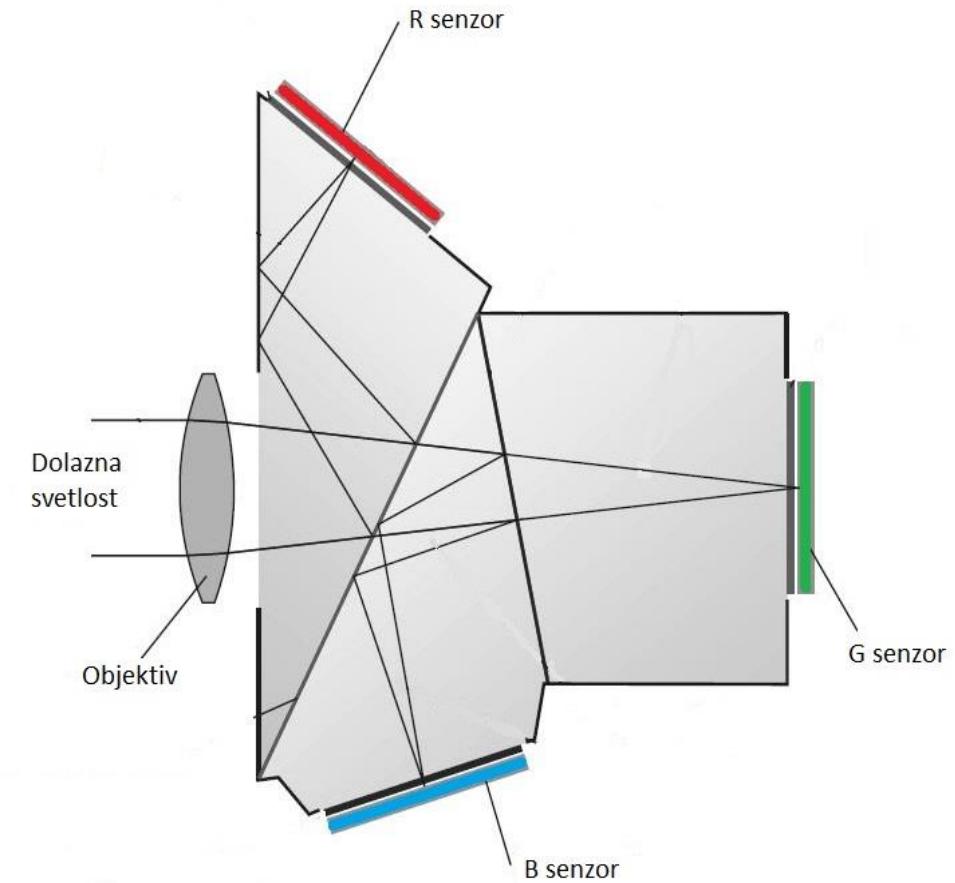
Kod zum objektiva položaj varijatora i kompezatora je promenljiv. Prilikom zumiranja složeni sistem sočiva odžava oštrinu nepromenjivom.

Video oprema - kamere

Senzor se nalazi na kameri i osnovni zadatak je razlaganje svetlosti na komponente i pretvaranje optičkog signala u električni signal.

Čipovi se izrađuju u CCD (*charge-coupled device*) ili CMOS (*complementary metal-oxide semiconductor*) tehnologiji. Nedostatak prvih je što pri jakoj svetlosti „razlivaju boju“ a nedostatak drugih je što pri brzim pokretima donji deo slike kasni za gornjim.

Profesionalne kamere uglavnom imaju 3 čipa (umesto jednog) i od veličine čipa zavisi kvalitet slike. Veličina čipa se izražava u inčima (1/4“ – 5/4“)

Video oprema - kamere

Glavu kamere čine elementi za obradu signala, priključni interfejsi, napajanje...

Video oprema - kamere

Pored glave i objektiva, uz kameru se instaliraju i dodatni elementi:

- viewfinder
- tally
- interkom / talkback
- stativ (ili drugi način oslanjanja)
- komande za uvećavanje i oštrinu

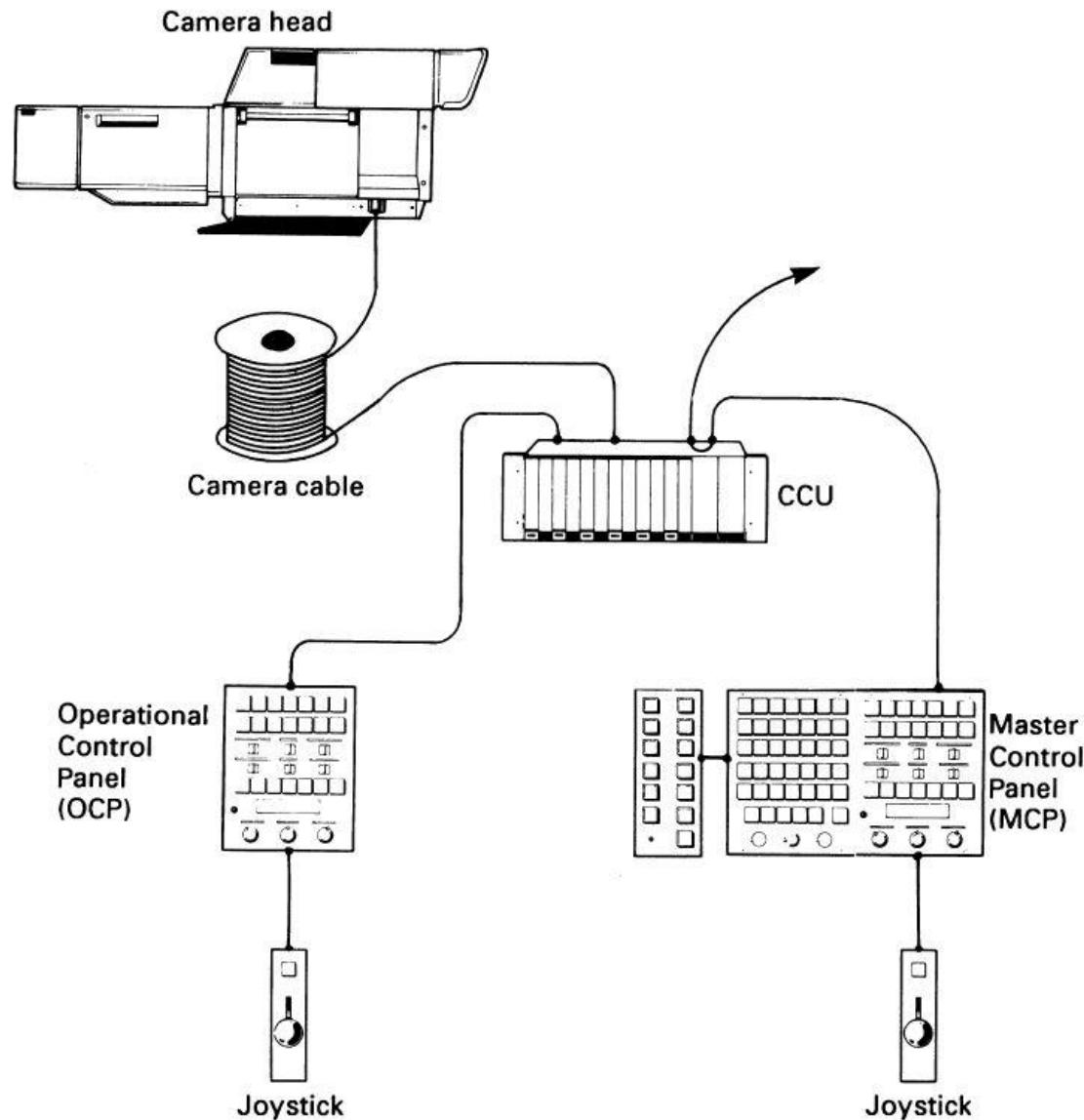
Video oprema - kamere

Na slici je prikazan kamerin lanac

Osnovna namena glave kamere je da obradi sliku i prilazi je izlaznom interfejsu

Kamerini kablovi (povezivanje glave i CCU) mogu biti:

- *baseband* multikor kabal (do 300m)
- multikor za prenos modulisanog signala
- triax kabal (do 1500m)
- optički kabal

Video oprema - kamere

CCU (*camera control unit*) – teorijski, obrada slike bi trebalo da se radi u glavi kamere. Međutim, mnogo praktičnije je da se sve korekcije (korekcija boje, frekvencijska i gama korekcija) rade u kontrolnoj jedinici.

Uobičajeno je da profesionalne kamere ne rade enkodovanje (osim ENG kamera) i na izlazu iz CCU je „sirov“ signal. Napajanje kamere se vrši preko CCU.

Kontrola svih parametara slike vrši se preko MCP (*master control panel*) odnosno OCP (*operational control panel*)

goo.gl/sCjqYY

DIGITALNE RADIO I TV TEHNOLOGIJE

Dodatak
RAID sistemi i Metadata

Storage serveri

Storage serveri

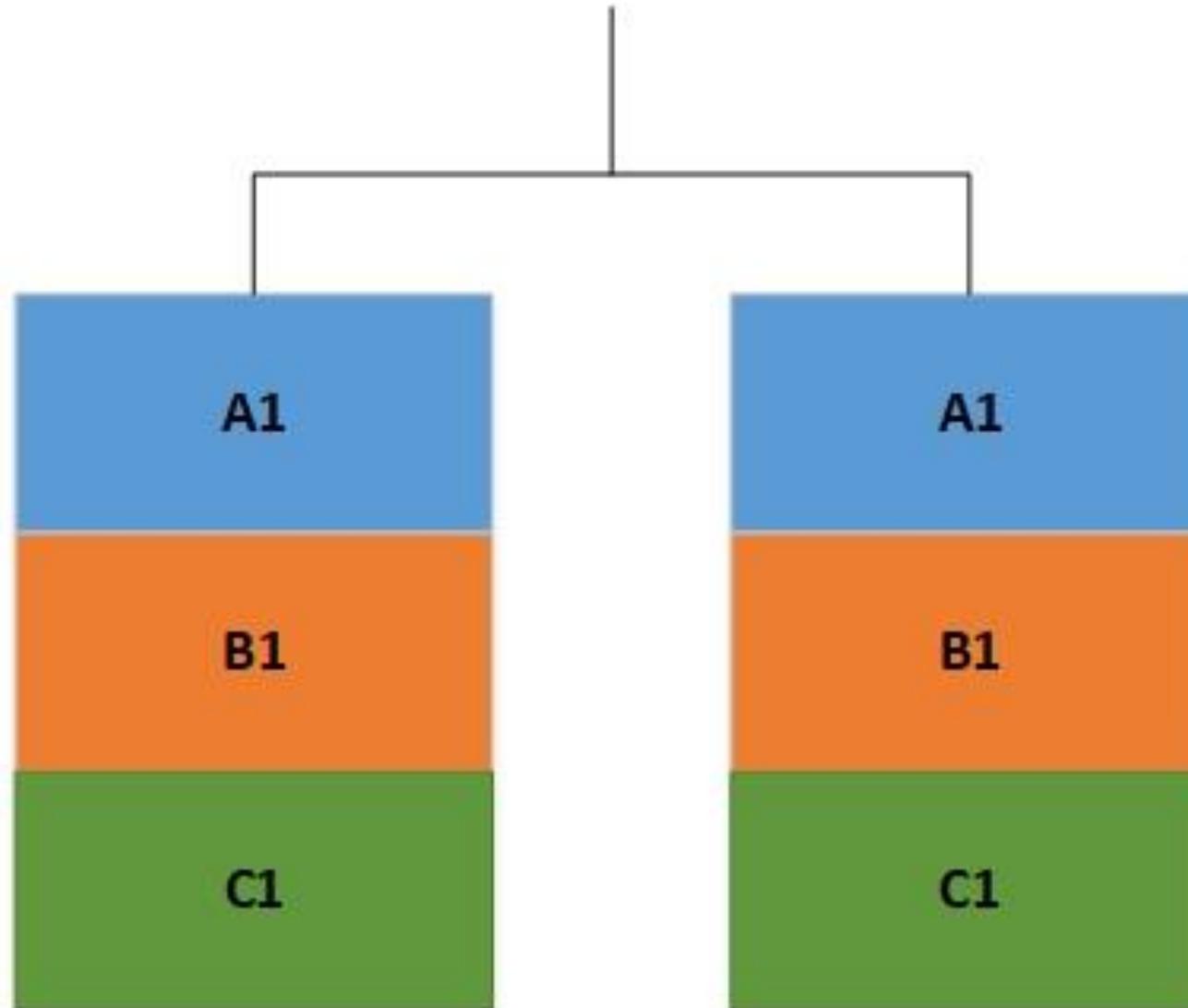

	VNX5400	VNX5600	VNX5800	VNX7600	VNX8000
Max FAST Cache	1 TB	2 TB	3 TB	4.2 TB	4.2 TB
Max drives	250	500	750	1000	1500**

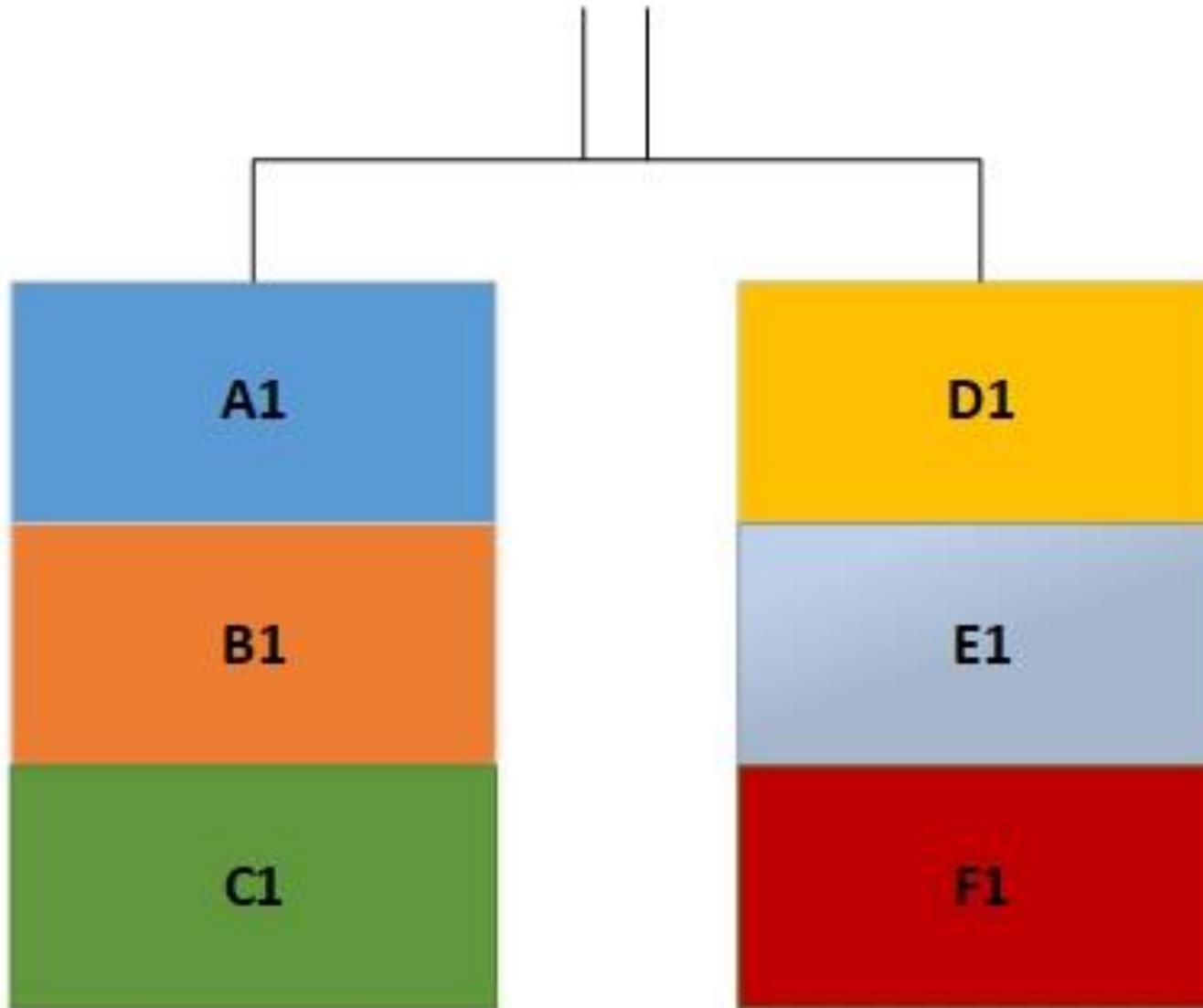
RAID kontroleri

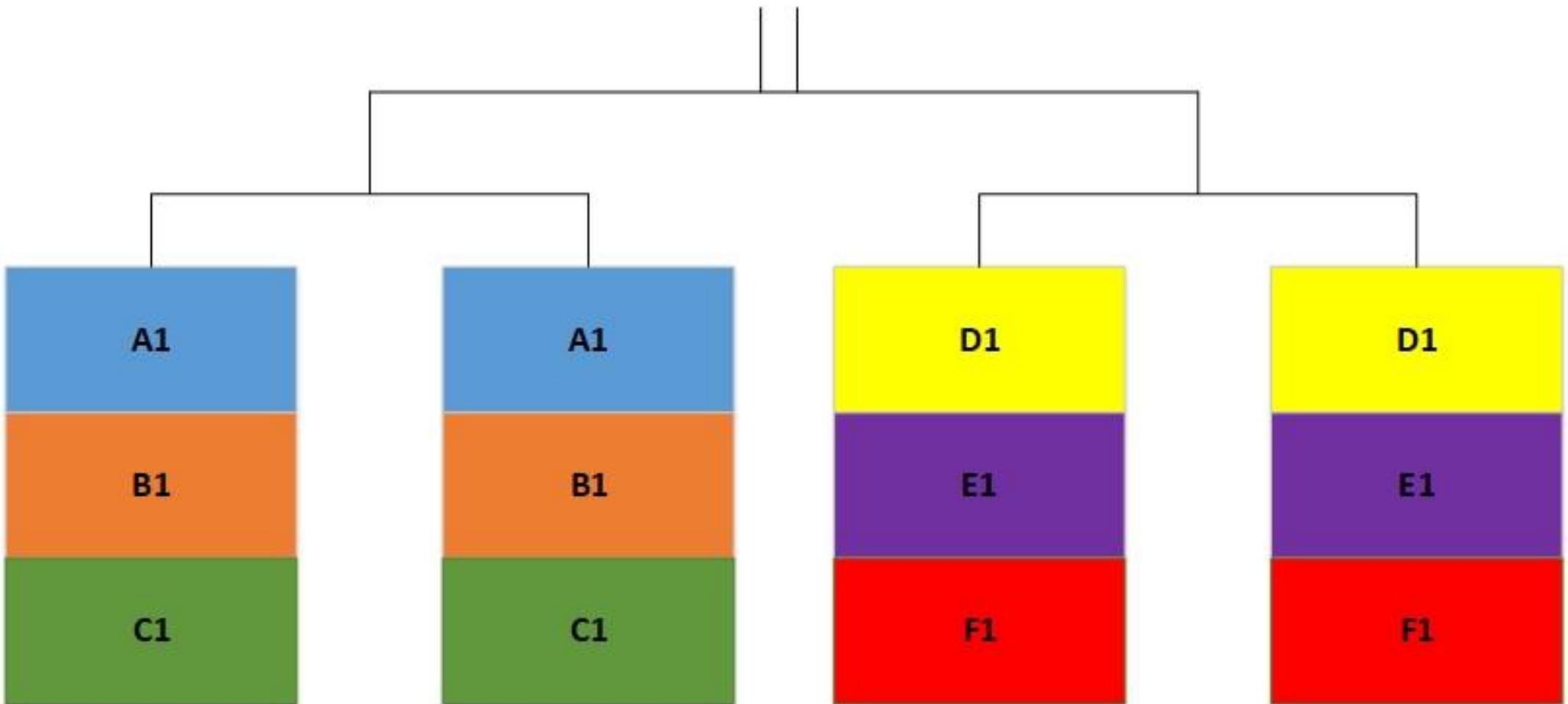
RAID 1 - Mirror

RAID 0 - *Stripe*

RAID 10

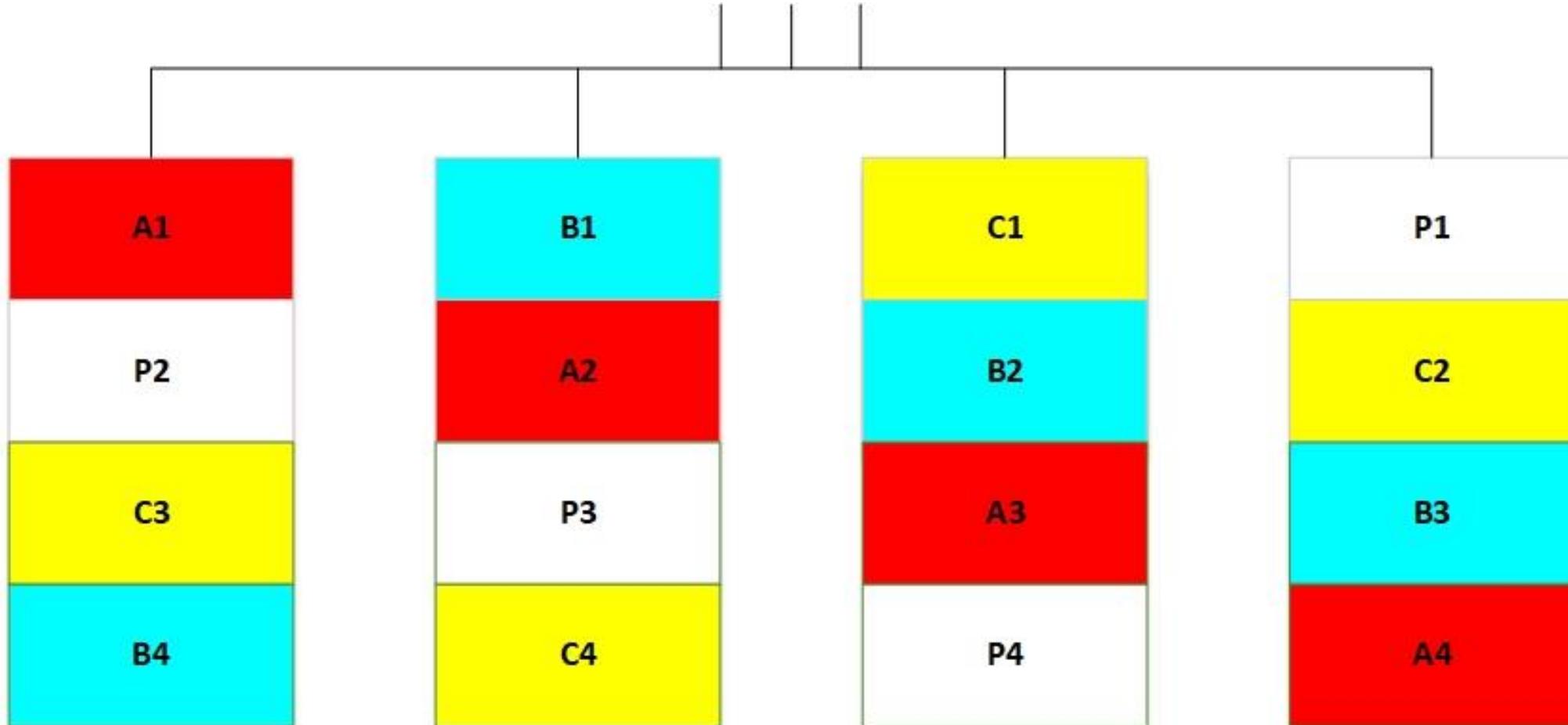
RAID 5

Paritet

<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>P</i>
1	1	0	0
1	0	1	0
0	1	0	1
0	1	1	0

RAID 5

Metadata – izmena podataka

Create New ▾ My Area ▾ Operations ▾ Workflows ▾ Administration ▾ Object Operations ▾

Default ▾ English ▾ User: administrator Logout

profuz LAVIS

Search: Advanced search Save search

Folders Categories Search Sessions Bookmarks Add Bookmark

Actions

- Add Bookmark
- Begin Versioning
- Copy
- Delete
- Download
- DRM Encode
- Edit in Collaboration
- Export to CSV
- Export to Excel
- Ingest and Relate
- Relate To
- Subtitle Next Play
- Sync Play
- Transcode

Activities

Add a Comment Submit

Properties

Name:	MOTO 2 Spica.mp4
Types:	Content, Video
Duration:	00:00:08:24
In:	
Width:	640
Created At:	3/27/2018, 4:44:28 PM
Updated At:	3/27/2018, 8:25:21 PM
Containers:	
Framerate:	25
Out:	
Height:	360
Creator:	administrator
Last Updated By:	administrator

Contents

Explorer

Messages No messages so far

Emails No emails so far

My Contacts No contacts so far

Uploads No uploads so far

ID: a3946fe614a18355c617cbb1a35e8b38c5ea3a146560e735.mp4@2

Owners: administrator

Permissions: View Permissions

Relations

Copyright - Profuz Digital 2014-2018 About Licenses License Agreement

Pitanja

DIGITALNE RADIO I TV TEHNOLOGIJE

VISOKA ŠKOLA ELEKTROTEHNIKE I RAČUNARSTVA STRUKOVNIH STUDIJA